

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับแรกของปี พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นปีที่ 30 ของการจัดทำวารสาร มีเรื่องที่น่าสนใจหลายเรื่องประกอบด้วย บทบรรณาธิการ เรื่อง **วิวัฒนาการความก้าวหน้างานบริการโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย** ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ จากศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ชัยเวช นุชประยูร ผู้ช่วย เลขาธิการสภากาชาดไทย

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 3 เรื่อง เรื่องแรก คือ เรื่อง **ประเมิน การจัดหาโลหิตแบบบูรณาการของ 5 จังหวัดในเขตภาคเหนือตอน ล่าง และผลสัมฤทธิ์ของการจ่ายส่วนประกอบโลหิต ปี พ.ศ. 2561** โดย คุณทรงฤทธิ์ เลิศไพศาลกุล และคณะ จากภาคบริการโลหิต แห่งชาติที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์ สภากาชาดไทย นำเสนอวิธีการ เพิ่มจำนวนโลหิตจากการออกหน่วยเคลื่อนที่ ซึ่งประกอบด้วย การ ร่วมกันทำแผนจัดหาโลหิต การบริหารจัดการและการประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการลดภาวะการขาดแคลนโลหิต และเรื่องนี้ได้รับความ อนุเคราะห์จากศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เขียวศิลป์ ผู้จัดการระบบคุณภาพ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย แปลบทความเป็นภาษาอังกฤษ เรื่องที่สอง คือ เรื่อง **การให้ เลือดและการตรวจความเข้ากันได้ก่อนการให้เลือดในผู้ป่วยโรค multiple myeloma ที่รับการรักษาด้วยยา Daratumumab** โดย คุณกัญญาพร สุขสอาด และคณะ จากภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคาร เลือด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่ง ได้ให้แนวทางการทดสอบความเข้ากันได้ก่อนการให้เลือดในผู้ป่วย โรค multiple myeloma ที่พบปัญหาทำให้ไม่สามารถหาเลือดที่ เข้ากันได้ให้ผู้ป่วยอันเกิดจากการได้รับยา Daratumumab เรื่อง ที่สาม คือ เรื่อง **การศึกษาประสิทธิภาพและความปลอดภัยของ การทำ therapeutic leukapheresis ให้ผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือด ขาวในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์** โดย คุณจรินทร์ บัวแก้ว และคุณพิมภิลาลัย ชูถนอม จากหน่วยคลังเลือดและเวชศาสตร์

บริการโลหิต ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ซึ่งกล่าวถึงการทำ therapeutic leukapheresis เพื่อลดจำนวนเม็ดเลือดขาวที่มีปริมาณมาก ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ของการทำและความปลอดภัยของผู้ป่วย

นอกจากนี้มีบทความพิเศษ เรื่อง **Review of cryoprecipitate component** โดย คุณสุรเชษฐ์ อ่อนเลี้ยง และคุณเจนจิรา อินสว่าง จากภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก สภากาชาดไทย ซึ่งให้ข้อมูลปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อเตรียม cryoprecipitate ให้มีคุณภาพติดตามมาตรฐานเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยที่ได้รับการ รักษาด้วยส่วนประกอบโลหิตชนิดนี้ และบทความพิเศษ เรื่อง **ธนาคารเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตแห่งชาติ** โดย คุณศิริลักษณ์ เพ็ญเจริญ และคณะ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย กล่าวถึงการเริ่มต้นและการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ทั้งคุณภาพ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและเพิ่มปริมาณผู้ลงทะเบียนบริจาคอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ป่วยได้รับโอกาสในการรักษามากขึ้น สำหรับย่อวารสาร คือ เรื่อง **การเกิดปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์หลังรับโลหิตชนิดรุนแรง จาก anti-Le^a ซึ่งทำปฏิกิริยาที่ 37°C** โดย คุณพลอยมณี สุวรรณ-วุฒิชัย จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เป็นตัวอย่าง ของอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ในผู้ป่วยแม้ว่าจะพบได้น้อยก็ตาม

คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านทุกท่านจะได้รับ ความรู้และประโยชน์จากบทความต่างๆ ในวารสารฉบับนี้ และสามารถ นำไปใช้ในงานบริการโลหิต ทั้งด้านผู้บริจาคโลหิตและผู้ป่วย หาก ท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจ ขอเชิญส่งบทความดังกล่าวมา ได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วยต่อไป

ศศิธร เพชรจันทร์
บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 1 ปี 2563 ซึ่งเป็นฉบับแรกของปีนี้ ในฉบับนี้เราได้รับความอนุเคราะห์ บทบรรณาธิการเรื่อง Thrombotic thrombocytopenic purpura (TTP): much room for better treatment โดย อ. ดร. นพ. อัจฉร คุหาภินันท์ ได้กล่าวถึง โรค TTP ไว้ดังนี้ อาการและอาการแสดง (pentad) สาเหตุของโรค การวินิจฉัย โดยเฉพะ ความสำคัญของแอนติบอดี ADAMTS13 ที่ลดลงมีผลต่อการเกิดโรคอย่างไร การรักษาที่สำคัญได้แก่ plasma exchange เป็นการรักษามาตรฐานและการรักษาใหม่ๆ ได้แก่ anti-vWF immunoglobulin fragment (caplaciquumab) จะช่วยลดการสร้าง auto-antibody to ADAMTS13 ในฉบับนี้มีนิพนธ์ต้นฉบับที่น่าสนใจ 2 เรื่อง เรื่องแรกได้แก่เรื่อง **Clinical features and outcomes of thrombotic thrombocytopenic purpura with severe ADAMTS13 deficiency at Maharat Nakhon Ratchasima Hospital** โดย พญ. ชโลธร วรรณพุม และคณะ การวิจัยนี้ศึกษาอาการและอาการแสดงทางคลินิก การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การรักษา และผลการรักษา ในผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัย TTP ที่มีระดับ ADAMTS13 ต่ำมาก จำนวน 22 ราย ผู้ป่วย 20 รายเป็นชนิดไม่ทราบสาเหตุ (ร้อยละ 91) อีก 2 ราย เป็นชนิดที่เกี่ยวข้องกับโรค เอส แอลอี (ร้อยละ 9) ผู้ป่วยทุกคนมีภาวะซีดแบบ MAHA และ เกล็ดเลือดต่ำ ร้อยละ 93 มีความผิดปกติทางระบบประสาท ร้อยละ 45.4 มีภาวะเลือดออกผิดปกติ ค่าเฉลี่ยผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วย ระดับฮีโมโกลบิน ระดับเกล็ดเลือด และค่าการทำงานของไต ได้แก่ 7.1 กรัม/ดล., 11.4 x10⁹ ตัว/ล. และ 1.7 มก/ดล. ตามลำดับ โดยพบผู้ป่วยที่มีอาการครบบัญญัติลักษณะเพียงร้อยละ 36.3 เท่านั้น การรักษาประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนพลาสมา เพิ่ม พลาสมา และ ยาควบคุมมีต้นทาน ผู้ป่วยหายดีร้อยละ 50 อัตราการตายของผู้ป่วยโดยรวม ร้อยละ 50 ผู้ป่วยเกือบทั้งหมดในการศึกษามีความผิดปกติทางระบบประสาท ซึ่งในบางรายมีอาการคล้ายกับผู้ป่วยที่เป็นเส้นเลือดสมองอุดตัน เป็นสาเหตุ

ให้การวินิจฉัยล่าช้า และอาจมีส่วนในการเพิ่มขึ้นของอัตราการตาย นิพนธ์ต้นฉบับที่สองเรื่อง **Clinical manifestations and outcomes of systemic light chain amyloidosis: Chiang Mai University Hospital experience** โดย นพ. จอมชัย ลือชูวงศ์ และคณะ ได้ศึกษาลักษณะทางคลินิกได้แก่ อาการ อาการแสดง และผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการในผู้ป่วยอะมัยลอยโดสิสชนิดไลต์เชน (เอแอลอะมัยลอยโดสิส) จากผู้ป่วยทั้งหมด 28 ราย อายุเฉลี่ย 63 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อาการที่มาพบแพทย์ที่พบบ่อยที่สุดคือ อาการเหนื่อยเมื่อออกกำลังกาย อวัยวะที่พบโรคมากที่สุดคือ หัวใจและไต ผู้ป่วยส่วนใหญ่ได้รับยาเคมีบำบัดโดยเฉพะสูตรยาที่มี melphalan การตอบสนองต่อการรักษาไม่ดีขึ้นอัตราการเสียชีวิตเท่ากับร้อยละ 82.1 พบว่าการมี Bence Jones protein ในปัสสาวะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเสียชีวิต

นอกจากนิพนธ์ต้นฉบับยังมีบทความพื้นวิชา ได้แก่ **ภาวะลิ่มเลือดแพร่กระจายในหลอดเลือด (Disseminated intravascular coagulation; DIC)** โดย นพ. ฌภัทร นพรัตน์ไกรลาศ และคณะ เป็นภาวะที่พบได้บ่อยและมีความสำคัญมากในการดูแลผู้ป่วย ในฉบับนี้มีรายงานผู้ป่วยที่น่าสนใจ สองราย ได้แก่ **รายงานผู้ป่วยไทยรายแรกที่มีภาวะเม็ดเลือดแดงสูงจาก Hemoglobin Bunbury (Beta codon 94 Asp→Asn, GAC→AAC)** โดย พญ. ญัญญิฎฑ์ จันทรโพธิ์ และคณะ รายงานผู้ป่วยอีกฉบับเป็นรายงานผู้ป่วยเด็กเรื่อง **Protein-losing enteropathy as a rare manifestation of neuroblastoma: a case report** โดย นพ. ญัฐศรุต ส่งทวี และคณะ

คณะอนุกรรมการวารสารฯ หวังว่าสมาชิกสมาคมโลหิตวิทยาและผู้สนใจทุกท่าน จะได้ประโยชน์จากวารสารฉบับนี้

จันทร์ภา ศรีสวัสดิ์

บรรณาธิการ